

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-280

6.4.2020

If Skadeforsikring NUF

Retts hjelp

Twist om erstatning for skadefølge etter arbeidsulykke rettet mot to ulike forsikringsselskap – én eller to tvister?

Sikrede ble utsatt for en alvorlig arbeidsulykke i 1986. I 2014 hadde sikrede to hjerneblødninger, og i 2016 ble han klar over at han hadde levd med psykisk følgeskade siden ulykken. Sikrede fremmet krav om erstatning mot Gjensidige, og senere mot If for den del som gjaldt erstatning for hjerneblødningene i 2014. Sikrede søkte først om retts hjelpdekning for twist mot Gjensidige og fikk dette innvilget. Senere søkte sikrede om erstatning for twist mot If. Selskapet bekreftet at dekningen som var innvilget for tvisten mot Gjensidige kunne benyttes, men avsto at det var tale om en ny twist. Nemnda kom til at det var én twist.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om retts hjelpforsikring og spørsmålet om det dreier seg om én eller to tvister.

Sikredes retts hjelpforsikring gjelder ifølge pkt. 1.3 når sikrede er part i twist og sier om begrepet twist i pkt. 1.4:

En twist anses ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker. Det samme gjelder dersom det er flere parter på samme side.

Av pkt. 1.5.3 fremgår at forsikringen ikke dekker utgifter til følgende twist:

- som har sammenheng med eller sitt utspring i sikredes yrke eller erverv, herunder oppgjør etter yrkesskadeforsikringsloven. Ved twist om erstatning etter yrkesskadeforsikringsloven dekkes likevel utgifter påløpt etter at sak er anlagt for de alminnelige domstoler.

Av pkt. 1.6 fremgår at den samlede erstatning ved hver twist er begrenset til kr 100 000.

Sikrede ble i 2016 klar over at han hadde levd med psykisk skadefølge etter en alvorlig ulykke på arbeidsplassen i 1986 hvor flere kollegaer omkom. Sikrede hadde i 2014 to hjerneblødninger og ble som følge av dette 100 % ufør.

Sikrede kontaktet advokat i august 2016 for å fremme krav om erstatning under yrkesskadeforsikringen. Avgjørelsen ble overlatt til advokat B. i henhold til "kasteballavtalen" pga. uklarhet om hvilket forsikringsselskap som skulle behandle sikredes krav om erstatning. B. konkluderte med at konstateringstidspunktet for den meldte yrkesskaden – PTSD – var 29.3.12. Sikrede rettet deretter krav mot Gjensidige som forsikringsselskap, men partene ble ikke enige om rekkevidden av kasteballavgjørelsen. Gjensidige mente avgjørelsen kun spesifikt gjaldt diagnosen PTSD, slik at selskapet ikke var forpliktet til å behandle krav relatert også til andre diagnoser. Sikrede mente avgjørelsen måtte forstås slik at Gjensidige måtte behandle krav knyttet til enhver diagnose som måtte stå i sammenheng med ulykken i 1986.

Sikrede søkte om rettshjelpdekning for tvisten mot Gjensidige. Selskapet avslo med henvisning til unntaket for tvist om oppgjør etter yrkesskadeforsikringsloven, og viste til at rettshjelp eventuelt kunne erstattes "etter at sak er anlagt for de alminnelige domstoler".

Sikrede tok ut stevning mot Gjensidige 21.3.18, og selskapet innvilget på dette grunnlag dekning for tvisten.

Dom i saken ble avsagt 4.3.19. Ifølge domsslutningen er Gjensidige:

ansvarlig selskap etter yrkesskadeforsikringslovens § 5 for enhver psykisk skade som står i årsakssammenheng med ulykken den 5. mars 1986.

Retten skrev for øvrig i dommen at:

Hjerneblødningene som anføres å være en sannsynlig skadefølge av skadelidtes psykiske belastning, bør behandles av vedkommende selskap som hadde forsikringsavtalen i 2014. (...) Retten har følgelig funnet at senere oppståtte fysiske følgeskader, ikke faller inn under det behandlingsansvaret som Gjensidige er pålagt ved kasteballavgjørelsen.

Sikrede ble tilkjent kr 70 000 i saksomkostninger.

Selskapet gjorde opp advokatens avregning av 24.4.19 slik at det totalt var utbetalt kr 57 225 av rettshjelpdekningen.

På bakgrunn av tingrettens dom fremmet sikrede krav om erstatning for hjerneblødningene. If avslo dekning pga. manglende årsakssammenheng mellom hjerneblødningene og ulykken. Advokaten søkte deretter om rettshjelpdekning for tvisten mot If. Selskapet bekreftet at den tidligere innvilgede dekningen for tvist mot Gjensidige fikk fortsatt anvendelse, og at det gjensto kr 42 775.

Sikrede mente tvisten mot If måtte anses som en ny tvist som utløste ny rettshjelpdekning. Selskapet har opprettholdt at tvisten mot If er å anse som samme tvist som tvisten mot Gjensidige for rettshjelpdekningen.

Sikrede krever dekning for utgifter til rettshjelp og anfører at tvisten med If er en ny tvist som utløser ny forsikringssum. Selv om sakene har opphav i samme ulykkeshendelse, er dette bare et bakenforliggende faktum. De to forsikringsselskapene er ikke solidarisk ansvarlige for kravene, og sakene følger hver sine løp. Saker med langt større grunnlagslikheter har blitt betraktet som flere tvister av nemnda tidligere, jf. blant annet FSN-0904, FSN-6421 og FinKN-2018-436. De to sakene gjelder forskjellig tap. Hjerneblødningene gjorde sikrede momentant arbeidsufør, og det oppstod et omfattende økonomisk tap som (potensielt) kan kreves dekket av If, men som neppe kan kreves dekket av Gjensidige etter tingrettens rettskraftige dom.

Selskapet avviser ytterligere ansvar og anfører at kravene mot selskapene må regnes som én tvist. Begge krav springer ut av samme ulykkeshendelse, og det bakenforliggende forhold og den underliggende årsaken til kravene er således felles. Det er også årsakssammenheng mellom kravene. De punkter man ikke vant frem med mot Gjensidige, rettes i ettertid mot If. At kravene fremmes mot forskjellige motparter får ikke avgjørende betydning ettersom det veier tyngre at de anførte skadefølgene relaterer seg til samme ulykkeshendelse, og at det er en så nær sammenheng mellom kravene.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om det foreligger én eller to tvister.

Sikredes rettshjelpforsikring sier at:

En tvist anses ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker. Det samme gjelder dersom det er flere parter på samme side.

Det er derfor ikke avgjørende om det dreier seg om forskjellige tapsposter som avgjøres i flere saker, og heller ikke om det er forskjellige parter.

For øvrig sier vilkårene ikke noe om grensen mellom én og flere tvister. I dette tilfellet gikk sikrede først til sak mot Gjensidige for hele sitt lidte tap. I dommen heter det at Gjensidige var:

ansvarlig selskap etter yrkesskadeforsikringslovens § 5 for enhver psykisk skade som står i årsakssammenheng med ulykken den 5. mars 1986

men at:

Hjerneblødningene som anføres å være en sannsynlig skadefølge av skadelidtes psykiske belastning, bør behandles av vedkommende selskap som hadde forsikringsavtalen i 2014. (...) Retten har følgelig funnet at senere oppståtte fysiske følgeskader, ikke faller inn under det behandlingsansvaret som Gjensidige er pålagt ved kasteballavgjørelsen.

På grunnlag av dommen gikk sikrede til sak mot If. Denne siste saken er derfor en direkte videreføring av den første saken, dvs. det er klar årsakssammenheng mellom de to sakene. Ut fra alminnelige årsaksbetraktninger mener nemnda dette må regnes som én tvist, jf. FinKN-2019-816 og 2019-472.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).